

Beste natuurvrienden,

wie zijn kennis van de Oostendse geschiedenis wat afstoft komt al vlug het fameuze “Beleg van Oostende” tegen. Vier jaar lang komen Spanjaarden dit laatste protestantse roversnest belegeren om het uiteindelijk, na het eerst volledig in puin te hebben gelegd, te veroveren. De Oostendenaren hadden voor de komst van het

Spaanse leger de duinen doorgestoken zodat de omliggende polders veranderden in een krekengebied met slikken en schorren. Ook de Grote Keignaert is een overblijfsel van die woelige tijd.

“Elk nadeel heb ze voordeel” zoals Johan Cruyff ons wist te vertellen en dat geldt ook in dit geval. Want op en rond de kreken is er tegenwoordig heel veel natuur te vinden en laten we daar bij NVO nou eens net naar op zoek zijn... Daarom wandelden we op **zondag 13 maart met 27 NVO-ers** (14 AM en 14 PM, een spontane doch perfecte verdeling) langs de **Grote Keignaert** en door het **Quaetbos**.

Vanaf de rolschaatspiste wandelden we linksweg langs de kreek, dit eerste stuk is een grasveld met veel struweel en bomen en het barst er van de zangvogels. Blijkbaar een goed bewaard geheim want je komt er maar zelden vogelaars en/of natuurfotografen met hun bijhorende optiek tegen. Wij hadden er wel de handen (of de ogen?) vol met het bekijken en benoemen van heel wat vogelsoorten. Daarna wandelden we heel de Grote Keignaert langs, staken de Grintweg over en wandelden door het Quaetbos. Hier en daar bleven we vogels, planten, insecten, zwammen enz... benoemen. Niet alles wat we zien komt aan bod maar wel de dingen die opvallen of uitzonderlijk zijn. Zo bespreken we tijdens elke NVO-activiteit toch zo'n 70 à 90 soorten.

Omdat de inwendige databuffer hierdoor bij sommigen dreigt warm te lopen lassen we na elke wandeling een afkoelmoment in, ook wel nabespreking genoemd. Op de geplande locatie voelden we ons niet echt welkom (gebeurt gelukkig zeer zelden) en we weken daarom uit naar het zonnige terras van het Koninginnenhof.

Metten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na drie activiteiten in **2022** vinkten we **153 verschillende soorten** af. Sedert de

NVO-start begin 2017 zijn dat al **1090 verschillende soorten** geworden. Bij elk verslag voegen we 12 foto's met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **958 verschillende soorten** de revu. Je kunt al die foto's en tekstjes ook nog eens bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van dit verslag nog 13 extra foto-pagina's (bedankt Natacha, Dirk en Jef). De logboeken van Mieke en Marijke (ook gekend als “The Keignaert-Papers”) waren een flinke hulp bij het opstellen van dit verslag, waarvoor dank.

De **Tjiftjaf** is één van die KaaBeeVeetjes (kleine bruine vogeltjes dus) die op het zicht niet altijd goed te herkennen zijn. Ja, er is een vage oogstreep... en de buik is soms wat gelig... en de poten zijn donker... maar dat zijn allemaal kenmerken die variabel zijn en ook afhangen van de lichtinval. Gelukkig is de zang van alle KaaBeeVeetjes erg soortspecifiek. (foto: waarnemingen.be)

Maar er zijn ook soorten die je meteen herkent, zoals deze **Roodborst**.

Tenminste... als de vogel zijn/haar borst toont want op de rug gezien is het toch ook weer zo'n KBV-tje. Bij Roodborst zingen zowel mannen als vrouwen en daarbij laten ze vaak de tonen inzakken. Luister maar eens goed en gewoon volhouden, dan merk je opeens (relatief begrip) dat je heel veel vogels op hun geluid herkent. (foto: natuurlandpunt.be)

Wie oog heeft voor het kleine vindt in de natuur overal gewillige fotomodellen zoals dit **Klein hoefblad**. Elk voorjaar is het één van de vroegste bloeiers. Romeinse soldaten stopten de bladeren ook wel in hun pijp want de plant is hallucinogeen (jaja ik heb het opgezocht) maar helaas ook sterk kankerverwekkend. (foto: waarnemingen.be)

Het gebeurt niet vaak dat we bij een soortfoto ook een persoon in beeld brengen maar deze foto toont mooi aan hoe hoog **Reuzenberenklauw** wel kan worden. De man op de foto is trouwens niet zo slim bezig. Hij staat veel te dicht bij de met brandharen bezette bladeren en stengels. Het is bovendien een zonnige dag en dus zal elke plek van zijn huid die in contact komt met de plant later door het zonlicht verbranden (soms zelfs met grote blaren). (foto: Ecopedia.be)

Patrijzen zijn vogels van open akkers en weilanden. Omdat deze landbouwgronden steeds intensiever gebruikt worden heeft de soort het heel moeilijk. Je ziet ze steeds minder. Hun camouflage zorgt er natuurlijk ook wel voor dat je ze gemakkelijk over het hoofd ziet. Vaak steken enkel de alerte kopjes boven het gras uit. (foto: waarnemingen.be)

Niet zelden zal een beginnend vogelaar gedacht hebben een ontsnapte voliërevogel te zien toen hij voor de eerste keer een **Putter** in beeld kreeg. Het kan nog erger want mensen die spreken van een "Kwèèkoane" voor alles die op het water zit en van een "Zêêmêêwe" voor alles wat ze op het strand zien, is dit ongetwijfeld een "Mussche met e rooie kop"... tja... (foto: waarnemingen.be)

Vaak is het bij het determineren van planten belangrijk om zowel de voor- als de achterzijde van de bloemen te bekijken. Dat geldt zeker bij de viooltjes omdat de vorm en de kleur van het spoor (het lange buisje waar ook de nectar zit) per soort verschillend zijn. Zo zijn we uiteindelijk (zo goed als) zeker dat we het **Maarts viooltje** hebben gezien. (foto: waarnemingen)

We hebben bij ons heel wat exoten, soorten die door toedoen van de mens hier terecht kwamen. Ondertussen kun je in de vrije natuur van alle continenten planten vinden. Maar we voeren ook uit want dit **Speenkruid** werd in Noord-Amerika als sierplant aangeplant maar ontsnapte en vormt er nu een bedreiging voor de inheemse voorjaarsflora. (foto: wroeten.nl)

Dit mannetje **Vink** brengt op een zangpost zijn welgekende melodietje: "twinkeltwinkeltwinkel... suskewiet". Om het wat ingewikkeld te maken behoort de Vink tot de familie van de vinken. De verschillende soorten van die familie bij determinatie uiteen houden is niet altijd eenvoudig. (foto: waarnemingen.be)

Ook de **Keep** behoort tot de vinkenfamilie. Je ziet duidelijk het verschil met de (gewone) Vink... of toch niet?... Als Vinken en Kepen in een groep samen hoog in een boom zitten dan valt het vaak nog tegen om de twee soorten met zekerheid uit elkaar te houden. Maar oefening baart kunst en te gemakkelijk zou ook niet boeiend blijven. (foto: waarnemingen.be)

Korstmossen maken vaak hele fraaie vormen en structuren en dat zie je heel goed bij de **Bekermossen** (spec.).

Voor wie goed rondkijkt, een loep en/of een macrolens bij de hand heeft en niet bang is van natte en/of vuile knieën, gaat een prachtige wereld open. De bekertjes op deze foto zijn amper 1 cm hoog dus het wordt wel even zoeken. (foto: waarnemingen)

Er zijn bij ons heel veel vliegsoorten dus delen we die in in families zoals bijvoorbeeld de halmvliegen. Sommige van die halmvliegen veroorzaken gallen dus zijn het galhalmvliegen. Als die gal de vorm heeft van een "grote" sigaar werd ze veroorzaakt door een grote sigaargalhamvlieg en als die sigaar op Riet te vinden is kan het (logisch toch?) maar één soort meer zijn en dat is de (amaai) **Grote rietsigaargalhamvlieg**. (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 27 maart** wandelen we door het recent ontstane natuurgebied in **de Baai van Heist**.

(de info-mail valt op maandag 21 maart in je mailbox)

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 27 maart** : duinen en strand in de **baai van Heist**
opgelet! Op deze datum draaien we de klokken een uur vooruit ivm het zomertijd
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **Zondag 10 april** : **poelenonderzoek** nabij de **Kinderboerderij**
Start : 09u00 en 14u00 aan de fietsenstalling van de Kinderboerderij / Stuiverstraat 599 / Oostende
- **Zondag 24 april** : daguitstap Noord-Frankrijk: **Cap Blanc Nez en Oye-plage**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **Zondag 15 mei** : flora en fauna in het **Havengebied**
Start : 09u00 en 14u00 aan de sluizen van de Spuikom, kant tankstation / Vicognedijk 31 / Oostende
- **zondag 29 mei** : bos en bijen in **Deinze**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **Zaterdag 11 juni** : stadsnatuur in het Westerkwartier
opgelet! Deze activiteit gaat uitzonderlijk door op een zaterdag omdat zondag vaderdag is
Start : 09u00 en 14u00 Start **aan het Godelievekerkje (zonder toren)** / hoek Overvloedstraat en Goedheidstraat (vlakbij het oude kerkhof op de Nieuwpoortsesteenweg) / Oostende

Weer of geen weer, er wordt altijd op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

Verzamelen op de parking van de wereldbekende (ja, echt) rolschaatspiste van Zandvoorde maar daarna turen we al vlug over het water en in de rietkragen naar gevederde soorten allerlei. Misschien moet er maar eens een klein cursusje "hoe-uid-ik-een-plaats-aan-waar-een-vogel-zit" georganiseerd worden want vaak vraagt het heel wat (geagiteerde) uitleg vooraleer iedereen het beest in kwestie in de kijker heeft. Maar het zorgt ook voor extra animo natuurlijk. En terwijl wij ons best doen om zoveel mogelijk te benoemen en aan te wijzen aan elkaar legt onze gediplomeerde kroniekschrijfster haar oor te luisteren en schrijft geduldig alle waarnemingen op. Het vraagt ongetwijfeld een hele hoop "zen" om uit het enthousiaste gekakel bij het zien van weer een bijzondere soort de juiste info uit te filteren... respect...

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Wie vogels kijkt moet ook steeds de "gewone" soorten benoemen want zo bouw je langzaam je kennis uit en worden ook minder algemene soorten "gewoon" (snap je?).

Linksboven beginnend en met de klok mee :

- **Houtduif** dus "Woehoe-hoe... hoe-hoe"

- **Turkse tortel** dus enkel "Woehoe-hoe"

- boven op een huis... een **Huismus**. Er zitten ook Ringmussen maar die kregen we helaas niet te zien

- het ge-**Tijftjaf** van dit KBV-tje kondigt de lente aan

- een **Spreeuw** in z'n bovenstebeste pak.

- parkeend, het resultaat van de mix van een gedomesticeerde **Wilde eend** (die wit is) en een wilde Wilde eend (if you know what I mean)... de gekrulde staartveren vind je trouwens enkel bij mannetjes Wilde eend.

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

We hebben natuurlijk ook aandacht voor de planten. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- sommige planten bloeien voordat ze bladeren hebben zoals deze **Hazelaar**.
- De **Zwarte els** kun je heel het jaar door herkennen aan vruchtstructuren die propen worden genoemd.
- vanuit de tuinen die grenzen aan het natuurgebied wordt af en toe tuinafval de natuur in gekieperd en dat veroorzaakt hier en daar onverwachte soorten zoals deze Narcis.
- ook de Italiaanse aronskelk is zo'n exoot die uit een naburige tuin "ontsnapt"
- Mossen zijn planten zonder wortels en zonder bloemen. Om zich te verspreiden maken ze sporen aan en die zitten in sporenkapsels. De vorm van deze kapsels is bij elke soort weer anders en is dus een grote hulp bij het determineren. Deze puntige sporenkapsels zijn wellicht van het **Gewoon muursterretje**.
- Deze sporenkapsels hangen aan omgeknikte steeltjes en wijzen dus op een **Knikmos**-soort. Maar welke soort precies???... dat moet je aan een bryoloog vragen, een kenner van mossen dus.

foto : DiNo

Enkele calamiteiten waar een natuurgids beter een goede verzekering voor neemt :

- vergiftiging door foutieve determinatie van paddenstoelen
- vroege artrose in handen en vingers door het nabootsen van natuurlijke fenomenen.
- verlies van één of meerdere ogen door eigen of andermans toedoen
- lumbago en/of hernia door het veelvuldig aanduiden van lage merkwaardigheden
- astmatische aanvallen door het te enthousiast inhaleren van bloeisels allerhande

jaja, het harde leven van een gids

foto : NaGy

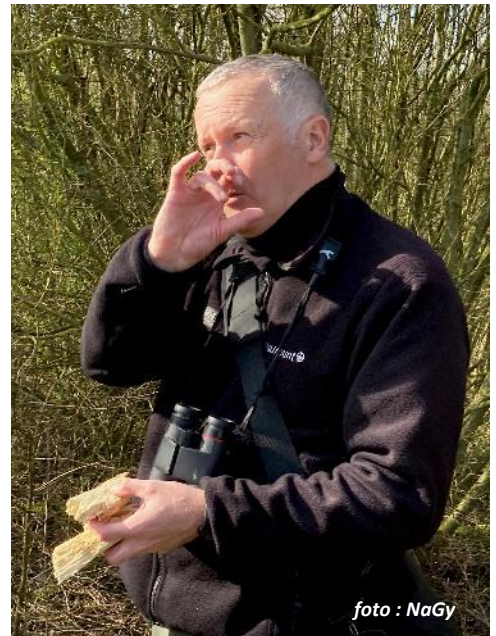

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : JeDi

foto : DiNo

Vogels zijn bij veel natuurliefhebbers een geliefde groep maar voor de fotograaf zijn het modellen die zelden netjes rustig poseren. Dus dan is het nog leuker als een foto toch mooi uit de camera komt. Van linksboven met de klok mee:

- Nog voor we van start gaan vliegen twee **Grote zilverreigers** over onze verzamelplaats.

foto : JeDi

- als **Smienten** allemaal tegelijk een bocht nemen dan zie je plotseling die opvallende witte buiken.
- nog niet alle **Kolganzen** zijn vertrokken naar het verre Siberië, ondanks de warme dagen zie je hier en daar nog een V-formatie waarbij de zwarte buikvlekken goed zichtbaar zijn.
- dit lukt zeker niet elke dag: een **Grote bonte specht** in de vlucht fotograferen. Let ook op het spechtenhol in de boom links.
- een **Tijftjaf** hoog op zijn zangpost.

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

Door het laattijdig verwerken van een aantal foto's krijg je nu misschien een gevoel van déjà vu... de chronologie is een beetje zoek maar wie mee was weet wel wat waar gebeurde.

Wat ook opvalt zijn de nieuwe technieken die tegenwoordig aangeleerd worden tijdens de meest recente cursussen natuurgids. Waar je vroeger een duidelijk punt uitkoos en vandaaruit dan links-rechts-onder-boven de vogel aanduidde wordt nu gekozen voor de meer directe methode: de gids wijst naar de vogel en zegt "volg mijn vinger". Was alles in het leven maar zo simpel hee...

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : JeDi

foto : DiNo

Soms wordt een (klein) stukje natuur opgeofferd om de details beter te kunnen tonen. Links boven beginnend en met de klok mee :

- mannelijke en vrouwelijke bloemen van de **Hazelaar**
- bladontplooiing bij de **Gewone vlier**
- gevaarlijke brandharen op de bladeren van **Reuzenberenklauw**
- **Sleedoorn** volop in bloei verspreidt een lekkere honinggeur
- De bleke topjes tonen aan dat dit (waarschijnlijk) één van de **zidemos**-soorten is

foto : DiNo

foto : JeDi

foto : JeDi

Loeren naar vogels met een verrekijker...
 Loeren naar mossen en andere kleinigheden met een loep...
 Loeren door een lens en fotogewijs de waarnemingen zo mooi en zo duidelijk mogelijk vastleggen...

Er wordt wat afgeloerd bij NVO en daar komt heel wat optiek bij kijken (om erdoor te kijken heen). Gelukkig hoeft dat niet altijd peperduur te zijn alhoewel sommigen toch wel diep in de geldbuidel tasten. Loep met ingebouwd lichtje, camera met intern scorebord van de Jupiler-league, gestabiliseerde verrekijker met ingebouwde minibar.... tja, als het dan toch wat meer mag zijn...

foto : DiNo

foto : DiNo

Nog eventjes spelen de vogels tijdens onze wandelingen de hoofdrol maar dat blijft niet duren want er verschijnen steeds meer bloeiende planten en die worden vergezeld van massa's (zowel in soorten als in aantallen) insecten en andere ongewervelden. Linksboven beginnend en met de klok mee :

- een mannetje **Slobeend** doet een tukje in de luwte van de rietkraag
- een koppeltje **Grote Canadese ganzen** komen dat eens bekijken
- in het voorjaar veel metselbijen zoals deze **Gehoornde metselbij**
- klein, kleiner, kleinst... deze **springstaart** (spec.) is amper enkele mm lang
- **naaktslakken** en **pissebedden** zaten verstopt onder deze dode tak
- ook **mieren** zijn vaak heel moeilijk op naam te brengen

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : NaGy

Vooral 's morgens konden we genieten van schitterend lenteweer... wat een verschil met onze Uitkerkse polderstormtocht. Ja, je hebt het goed gezien, enkel foto's van de ochtendploeg in dit verschil. Logisch ook want de namiddagploeg is zo gefocust dat er gewoon geen tijd is voor foto's.

foto : NaGy

foto : NaGy

Ook herbologen... euh
fleuristen... euh... je weet wel, zij
die van wilde planten houden,
kunnen weer genieten van fraaie
soorten die de kop opsteken en
openbloeien. Linksboven
beginnend en met de klok mee :

- jonge blaadjes van **Gewone esdoorn**
- een geelbloeiende kruisbloemige, wellicht één van de **Mosterd**-soorten.
- altijd bij de eerste bloeiers: **Klein hoefblad**
- de prachtige bloesems van **Sleedoorn**, duidelijk rozenfamilie
- geen plant want korstmoss zit nu weer bij de zwammen, dit is een **Bekermos**-soort.

Een laatste pagina vogels, linksboven beginnend en met de klok mee (maar dat wist je ondertussen wel) :

- een **Fuut** komt in de rietkragen naar een geschikte broedplaats zoeken
- De **Grote bonte specht** hakt elk jaar een nieuwe nestholte dus die zoekt een geschikte boom
- een vrouwtje **Vink**, witte lijn op de vleugel, grijze snavel, borst en buik zijn egaal gekleurd
- bij de **Keep** is er een oranje lijn op de vleugel, de snavel is grotendeels geel en het oranje van de borst gaat abrupt over in het wit van de buik
- een **Heggenmus** twinkelt hoog in een boom zijn lied

Een mooie wandeling afronden met een gezellige babbel. En ja hoor, ook al was het nog geen half maart, dat kon perfect buiten op het terras.

foto : NaGy

foto : NaGy